

Рекомендації, що зустрічаються в літературі, про особливу увагу до більше слабких м'язів, повинні бути адресовані починаючим дзюдоїстам, коли питання гармонічного розвитку тіла є одним з головних [6].

Для кваліфікованих борців такі рекомендації логічні, якщо мають інший зміст, тобто орієнтують спортсмена на вузьке місце, що порушує оптимальне для виконання певного прийому співвідношення силових показників різних груп м'язів.

У процесі підготовки спортсменів-дзюдоїстів значне місце варто відводити силовим вправам з партнером, які не тільки ефективно розвивають силу, але й одночасно дозволяють удосконалювати окремі технічні елементи. Методи тренування при рішенні питань силової підготовки визначаються завданням підвищення намічених компонентів структури [4].

Відзначимо, що якщо на рівні низьких розрядів паралельний ріст сили й м'язової маси звичайно не розцінюють негативно, то в міру підвищення кваліфікації перевагу віддають методам, які не зв'язані зі значним збільшенням м'язів. Це можливо при формуванні умовно-рефлекторних зв'язків, що забезпечують м'язову й внутрішньом'язову координацію.

Найбільше доцільно застосовувати вправи на швидкість, після комплексу загальноорозвиваючих вправ для розвитку спритності після вивчення нового матеріалу. З огляду на специфіку боротьби дзюдо особливу увагу слід звернути на швидко-силові якості, гнучкість, спритність, координацію рухів, а також здатність до довільного розслаблення м'язів.

Висновки. В ході узагальнення матеріалів літературних джерел та даних передового досвіду щодо особливостей розвитку силових та швидко-силових якостей дзюдоїстів 14-15 років виявлено, що є три фази взаємин між рівнем силових можливостей і здатністю до реалізації силових якостей у процесі змагальної діяльності: фаза зниження реалізації, пристосувальна фаза та фаза паралельного розвитку.

Встановлено, що розвиток швидкості пов'язаний зі збільшенням загальної витривалості, тому що, не володіючи нею, не можна переходити до великого тренувального навантаження, спрямованого на розвиток швидкості. При недостатньому рівні потенційних можливостей здійснення анаеробних біохімічних процесів величина й тривалість виконання швидко-силових навантажень повинні зростати поступово.

Відзначимо, що систематичне тренування прискорює розвиток рухових якостей, але приріст їх у різні вікові періоди неоднаковий. Найбільше морфологічно сприятливі передумови створюються до 13-15 років (активний розвиток сили). Раннє прилучення дітей до цих фізичних якостей може привести до зміни постави, тому що в цьому віці йде формування кістяка.

З'ясовано, що для дзюдоїстів більше характерним є розвиток спеціальної сили, яка вдосконалюється за допомогою спеціальних.

Отже, у боротьбі із супротивником дзюдоїст має розвивати здатність проявляти силу в потрібному напрямку й вчасно переборювати опір супротивника для виконання прийому. Також у процесі підготовки спортсменів-дзюдоїстів значне місце варто відводити силовим вправам з партнером, які не тільки ефективно розвивають силу й швидко-силові якості, але й одночасно дозволяють удосконалювати окремі технічні елементи.

Література

1. Батурин К.А. К характеристике силовых и скоростно-силовых показателей борцов различных весовых категорий. В кн. X научно-методическая и практическая конференция республик Сов. Прибалтики и Белорусской ССР. - «Проблемы спортивной тренировки» / К.А. Батурин, П.В. Григорьев. - Вильнюс, 1984. - С. 30-31.
2. Бирюков З.И. Высшая нервная деятельность спортсменов в исследовании особенностей нервной системы / З.И. Бирюков. - М.: ФиС, 1961.-293 с.
3. Богидов В.С. Методика силовой подготовки дзюдоистов 15-17 летнего возраста / В.С. Богидов, В.Н. Селуянов // Теория и практика физической культуры. - 1993. - № 5-6. - С. 5-6.
4. Волков Л.В. Система направленного развития физических способностей в разные возрастные периоды: Автореф. дис. ... д-ра пед. наук / Волков Л.В. - М., 1986. - 38 с.
5. Галковский Н.М. Модельные характеристики сильнейших борцов в вольной борьбе / Н.М. Галковский, А.А. Новиков, Б.В. Шустин // Спортивная борьба. - М.: Физкультура и спорт, 1976. - С. 9-11.
6. Григорьев П.В. Исследование скоростно-силовых и силовых показателей борцов высокой спортивной квалификации при подготовке к соревнованиям / П.В. Григорьев и др. // XIV Всесоюзная конференция. Физиологическая и биохимическая характеристика скоростно-силовых и сложнокоординационных спортивных упражнений. - М., 1976. - С. 118--119.
7. Ивлев В.Г. Скоростно-силовая подготовка в борьбе / В.Г. Ивлев // Спортивная борьба. Ежегодник. М., 1980. - С. 20-23.
8. Кипор Г.В. Проблемы индивидуального подхода к оценке скоростно-силовой подготовленности в единоборствах (на примере параметров сенсомоторных реакций) / Г.В. Кипор, А.В. Ишков, Д.О. Юшков, В.И. Шпанов // Теория и практика физической культуры. - 2002. - № 10. - С. 34-38.
9. Чой Сунг Мо. Скоростно-силовая подготовка в боевых искусствах / Сунг Мо Чой / Серия «Мастера боевых искусств». - Ростов н/Д: «Феникс», 2003. - 192 с.

Лупало О.В., Сосненко Є.П.

Вищий державний навчальний заклад України «УМСА» м. Полтава

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА ЯК УЧБОВА ДИСЦИПЛІНА: СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ЇЇ РЕАЛІЗАЦІЇ

Автори статті на основі аналізу науково-методичної літератури визначають, що питання організації спортивно-оздоровчої діяльності у вузах вказують на відсутність сформованої потреби студентів у систематичних, самостійних заняттях фізичними вправами та байдуже ставлення до навчального процесу, що вимагає змін в організації фізичного виховання у вищому навчальному закладі, сутність яких повинна зводитися до формування фізичної культури особистості. Авторі наголошують – у навчальному процесі доцільно відмовитися від стандартного змісту фізичного

виховання і звернутися до особистості студента, його інтересів і потреб у сфері фізичного і духовного виховання. Чинна система організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах не може ефективно забезпечити підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я, мотивації студентів до занять фізичними вправами й спортом, сформуванню професійно важливих психічних та психофізіологічних якостей. Метою статті є виявлення і аналіз суперечностей, що виникають при організації фізичного виховання студентів і обґрунтування шляхів їх реалізації. Контент-аналіз програм фізичного виховання студентів вузів і порівняння його даних з реальним досвідом організації навчального процесу, виявив ряд суперечностей, які полягають в обґрунтуванні доцільності підвищення якості та реалізації учбової дисципліни «фізична культура» стосовно специфіки професійного спрямування вищого навчального закладу.

Ключові слова: навчальний процес, якість навчання, модернізація освіти, удосконалення фізичної підготовки, студентська молодь.

Е.В.Лупало, Е.П.Сосненко Физическая культура как учебная дисциплина: современный подход к повышению качества ее реализации. Авторы статьи на основе анализа научно методической литературы определяют, что действующая система организации физического воспитания в высших учебных заведениях не может эффективно обеспечить повышения уровня физической подготовленности, здоровья, мотивации студентов к занятиям физическими упражнениями и спортом, сформировать профессионально важные психические и психофизиологические качества. Контент-анализ программ физического воспитания студентов вузов и сравнения его данных с реальным опытом организации учебного процесса, обнаружил ряд противоречий, которые заключаются в обосновании целесообразности повышения качества и реализации учебной дисциплины «физическая культура» относительно специфики профессионального направления высшего учебного заведения.

Ключевые слова: учебный процесс, качество учебы, модернизация образования, усовершенствования физической подготовки, студенческая молодежь.

E.V. Lupalo, E.P.Sosnenko Physical culture as a discipline: a modern approach to improving the quality of its implementation. The authors of the article on the basis of the analysis of scientific and methodological literature determine that the organization of sports and recreational activities in higher educational institutions indicates the lack of a developed need for students in systematic, independent exercises and indifference to the educational process, which requires changes in the organization of physical education in higher education institution, the essence of which should be reduced to the formation of the physical culture of the individual. The authors emphasize - in the educational process, it is expedient to abandon the standard content of physical education and apply to the student's personality, his interests and needs in the field of physical and spiritual education. The current system of organization of physical education in higher educational establishments can not effectively provide an increase in the level of physical fitness, health, motivation of students for exercises and sports, to form professionally important psychological and psychophysiological qualities. The purpose of the article is to identify and analyze the contradictions that arise in the organization. Physical education of students and justification of the ways of their implementation. Content analysis of the programs of physical education of university students and comparison of its data with real experience of organization of educational process, revealed a number of contradictions, which consist in the substantiation of the expediency of improving the quality and implementation of educational discipline "physical culture" in relation to the specifics of the professional direction of higher education institution.

Keywords: educational process, quality of training, modernization of education, improvement of physical training, student youth.

Постановка проблеми та її зв'язок з іншими науковими та практичними завданнями. На сучасному етапі розвитку України, в умовах активного реформування освітньої, соціокультурної сфери, в тому числі галузі фізичної культури та спорту, назріла необхідність пошуку нових ефективних шляхів та засобів удосконалення процесу фізичного виховання молоді. Особливої уваги, на нашу думку, заслуговує фізичне виховання студентів, тому що роки перебування у вищих навчальних закладах – важливий етап формування майбутніх фахівців.

Сучасний етап реформування системи вищої освіти характеризується значною інтенсивністю навчального процесу. Звичайно, шлях перетворень освітньої сфери потребує підготовки не тільки висококваліфікованих, а й здорових фахівців для різних сфер суспільної діяльності. Сучасна система підготовки фахівців високого рівня вимагає всебічного вдосконалення системи професійної орієнтації та підготовки, адже не завжди випускники вищих навчальних закладів виявляються готовими до професійної діяльності [1, с.40-43].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. За останні роки в Україні багатьма фахівцями спостерігається зниження обсягу рухової активності студентів. Така тенденція негативно позначається на фізичному розвитку, фізичній підготовленості та функціональному стані молоді, що обумовлює особливу соціальну значущість збереження і зміцнення здоров'я студентської молоді

Аналіз наукової літератури вказує на те, що недостатньо вивчено особливості формування системи фізичного виховання у студентів різних спеціальностей в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Створення оптимальних умов процесу фізичного виховання студентів дасть можливість підвищити рівень рухової активності та ефективність занять.

Незважаючи на численні наукові розробки, до нинішнього часу не визначено критеріїв оптимальних умов організації системи фізичного виховання студентів відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу при обмеженні аудиторних занять студентів з метою підвищення їх рухової активності і професійно важливих якостей [2, с.54-59].

Тривалий час не стихають наукові і методичні спори про різні підходи до вдосконалення учбового процесу, що припускає підвищення ефективності навчальних програм. Ця обставина диктується й необхідністю підвищення рівня фізичної підготовленості студентів, формування їх позитивної позиції по відношенню до фізичної культури.

Процес реформування освіти в Україні зумовлено запитами нових потреб сьогодення, тих, що формуються на даному етапі. Ця система освіти покликана стати першою, справді національною, заснованою на врахуванні потреб та інтересів народу України і спрямованою на їх задоволення.

Вагомою обставиною, що примушує багато фахівців звертатися до вдосконалення процесу фізичного виховання у вищих освітніх установах, є дані досліджень, які свідчать про низькі соціальні чинники життя в нашому суспільстві.

У сучасних умовах фізичне виховання здійснюється в рамках обов'язкових годин, що визначаються учбовими планами та самостійна робота у позанавчальний час. При цьому зміст навчання постійно звужується, а діяльність викладачів обмежується спрямованістю навчання на виконання контрольних нормативів. Зміст навчання обмежується, в основному, розвитком фізичної витривалості, швидкісних і силових якостей, що на думку більшості викладачів-практиків, сприяють зміцненню серцево-судинної системи та підвищенню загального рівня фізичної підготовленості студентів. Проте, якби це відповідало дійсності, то після закінчення вищої освітньої установи, ми мали фахівців, які володіли б міцним здоров'ям і відповідним рівнем розвитку фізичних якостей [4, с.30-32].

Педагогічна практика свідчить, що більшості молоді потрібні не якісні знання, а всього лише диплом. Вивчаючи дисципліну «Фізична культура», студенти ставлять своєю головною метою отримання заліку. Питання фізичного вдосконалення, турботу про своє фізичне здоров'я вони відкладають на значно віддалені терміни свого життя.

Аналізуючи стан фізичного здоров'я студентів, українські фахівці (С.М. Канішевський, Д.М.Безухов та інш.) стверджують, що серед більшої частини молоді не сформовано потребу піклуватися про власне здоров'я. Студентська молодь покладається на діяльність лікувальних закладів і нехтує ефективними та незатратними засобами оздоровлення – фізичними вправами. Отже, серед молоді недостатньо сформована мотивація до занять фізичними вправами, тому сьогодні ведеться активний пошук нових форм і методів підвищення якості фізичного виховання майбутніх студентів вищих навчальних закладів. Разом із тим аналіз спеціальної літератури [7; 8; 10] свідчить про те, що сучасна організація фізичного виховання у середніх і вищих навчальних закладах не досить ефективна для підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я та зацікавленості значної кількості студентів до занять фізичними вправами.

Таким чином, підвищення ефективності навчання у вищій освітній установі неможливе без детального дослідження освітнього простору фізичної культури. Освітній простір має багато загального в різних вищих освітніх установах. Можливо це так, проте все ж такі домінують відмінності, а тому специфіка навчання в конкретній освітній установі залежить від безлічі причин [5, с.16-18].

Формулювання цілей дослідження. Мета статті – полягає в обґрунтуванні доцільності підвищення якості та реалізації учбової дисципліни «фізична культура» стосовно специфіки професійного спрямування вищого навчального закладу.

Виклад основного матеріалу дослідження. Аналіз науково-методичної літератури свідчить, що питання організації спортивно-оздоровчої діяльності у вузах вказують на відсутність сформованої потреби студентів у систематичних, самостійних заняттях фізичними вправами та байдуже ставлення до навчального процесу, що вимагає змін в організації фізичного виховання у вищому навчальному закладі, сутність яких повинна зводитися до формування фізичної культури особистості. У навчальному процесі доцільно відмовитися від стандартного змісту фізичного виховання і звернутися до особистості студента, його інтересів і потреб у сфері фізичного і духовного виховання. Чинна система організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах не може ефективно забезпечити підвищення рівня фізичної підготовленості, здоров'я, мотивації студентів до занять фізичними вправами й спортом, сформувати професійно важливі психічні та психофізіологічні якості [6, с.45-48].

Опитування студентів показало, що 67,3% з них – віддають фізичній культурі другорядне місце в своєму житті, 12,2% опитаних – взагалі не відводять їй ніякого місця і лише 20,5% визначають їй одне провідних місць у своєму існуванні. Більшість респондентів визнають пальму першості фізичної культури у зміцненні здоров'я (70,9%), проте в реальності її не розглядають як важливий чинник свого розвитку. Більш того, лише 26,6% опитаних використовують фізичні вправи в організації дозвілля. Одним із негативних моментів в проведеному опитуванні є той факт, що студенти не визнають впливу фізичної культури на оволодіння професією. Вважають, що фізична культура допомагає оволодіти професією лише 2,8% респондентів. Займається самостійно менше половини опитаних студентів. Основною причиною такого положення справ, як правило, приводять стандартну відповідь – неолік часу.

Ці дані ще раз підтверджують тезу про невисокий рейтинг фізичної культури в системі цінностей сучасної людини, значущому статусі й іміджі в суспільстві. Вона на вкрай низькому рівні функціонує в основних сферах життєдіяльності людини і суспільства. Це підтверджується і відношенням студентів до спортивної роботи. Лише 17,8% опитаних припускають активну участь у спортивному житті вищого навчального закладу. А насправді, майже 80% респондентів, не приймають участі в змаганнях. Разом з тим, більшість студентів вважають, що спорт є тією сферою діяльності, яка сприяє зміні людини як особистості. Молоде покоління не лише не проявляє себе в спортивному відношенні, часто не відвідує спортивні заходи, але все таки вважають при цьому фізичну культуру головним чинником зміцнення здоров'я.

На нашу думку, пояснити таке становище, може той факт, що в ході «перебудови» 90-х років ХХ ст., фізична культура в системі вищої професійної освіти зазнала істотних змін. Внутрішні суперечності, накопичуючись в ході реформи, призвели до виснаження адаптивного потенціалу фізичної культури. Культурологічні концепції фізичного виховання втратили значення інституту соціальної адаптації, наслідком чого стала девальвація традиційних цінностей фізичної культури. Учбовий процес опинився переобтяжений зайвими конотаціями, пов'язаними з ідеєю гармонії і духовності. У роботі кафедр фізичного виховання виявився тривожний стан – при надмірності використання здоров'язберігаючих брендів, не досягалось

прогресивних результатів. Особистісно-орієнтовані форми фізичної культури опинилися в структурі життєдіяльності студентів на неприпустимо низькому рівні, а в структурі дозвілля залишилися затребуваними лише пасивно-споглядальні засоби [3, с.76-79].

У числі чинників, що породжують кризові тенденції, є:

- суперечність між цілями, поставленими перед фізичною культурою і реальним положенням справ;
- використання технологій «вчорашнього дня», що перешкоджає розкриттю життєвого потенціалу, призводить до зниження фізичної підготовленості і здоров'я студентів;
- втрата змагального характеру фізичної культури;
- нерозвиненість у вузах спортивної інфраструктури, недостатнє матеріально-технічне і методичне забезпечення учебного процесу;
- недостатня координація соціального, виховуючого і фізкультурного потенціалів фізичного виховання, студентського спорту, ЛФК, фізичної рекреації в системі фізкультурної освіти.

Метою нашої роботи стало виявлення і аналіз суперечностей, що виникають при організації фізичного виховання студентів і обґрунтування шляхів їх реалізації. Контент-аналіз програм фізичного виховання студентів вузів і порівняння його даних з реальним досвідом організації навчального процесу, виявив наступні суперечності:

- між вимогами програм до розподілу студентів по учебных відділеннях на основі медичних свідчень і реальним плануванням учебного навантаження кафедр, виходячи із загальноуніверситетських вимог;
- між вимогами до організації фізичного виховання в спеціальній медичній групі, розробленими фахівцями лікувальної фізичної культури і відсутністю необхідних кадрових і матеріальних ресурсів на кафедрах,
- між вимогами включення у фізкультурну діяльність осіб, звільнених від практичних занять і відсутністю будь-яких рекомендацій по її методичному забезпеченню,
- між необхідністю організації професійно-прикладної підготовки на учебных заняттях, величезною кількістю рекомендацій з проблеми і реальними вимогами більшості професій до фізичної підготовленості фахівця,
- між переліками компетенцій у сфері фізичної культури, що визначаються різними навчально-методичними об'єднаннями для напрямів підготовки бакалаврів і реальними можливостями учебного процесу,
- між визнанням новим держстандартом обов'язковості дисципліни «Фізична культура» з виділенням її в самостійний блок і відсутністю в більшості учебных планів вузів цієї дисципліни на очно-заочній і заочній формах навчання.

В цілому для сучасної студентської молоді характерні установки на професійну і особистісну самореалізацію, проте цінність здоров'я стала швидше декларованою. Про це свідчить той факт, що багато студентів, що вважають, що вони ведуть здоровий спосіб життя, в реальності не дотримуються його норм [1, с.42].

Цінність здоров'я не функціонує на рівні їх індивідуальної самосвідомості. Враховуючи, що необхідність інтенсифікації турботи про своє здоров'я визнає відносно невисокий відсоток студентів (що позначається і на відношенні до занять по фізичній культурі), актуалізація цінностей здоров'я і фізичної культури для студентів набуває особливої значущості. Тому важливо в освітньому процесі формувати світоглядні основи розуміння здоров'я студентом не в сенсі його свободи від хвороби, які відкриті йому, оскільки він здоровий, а в сенсі тих можливостей діяти, реалізовувати себе стосовно фізичного, соціального і психічного благополуччя. З цих позицій здоров'я виступає педагогічною категорією, яка в єдності тілесних і психологічних характеристик формується в процесі виховання.

Новий освітній стандарт орієнтує викладачів на формування загальнокультурних і професійних компетенцій у майбутніх фахівців. Наукові і публіцистичні статті останніх років заряблили термінами «інновація», «інноваційний підхід», «модернізація» фізичної культури», проте перебудова фізкультурної освіти залишилася декларативною обіцянкою. В ході реформи, що проводиться, фізична культура студентів, на жаль, не стала об'єктом інноваційної діяльності. Як наслідок цього – відставання фізкультурної освіти від зарубіжних аналогів якістю, глибиною диференціації та індивідуалізації учебного процесу, зниження інтересу студентів до занять фізичною культурою.

Широко рекламовані «індивідуальний підхід» до навчання, «мобільність», як і блокові учебні плани для їх реалізації, залишилися гаслами, а насправді – обертаються низькою вимогливістю до рівня фізичної підготовленості студентів [4, с.31-32].

Сьогодні доводиться визнати, що вузи опинилися не готові до усвідомлення значення фізичної культури для формування здоров'я нації, виховання гармонійно розвинутої особистості. До цих пір не розроблені стратегія і механізм інноваційного розвитку фізичної культури у вузі, не створені умови для формування здоров'язберігаючого освітнього середовища, що забезпечує умови для реалізації соціальних функцій фізичної культури. У нових умовах питання стоїть в тому, як змінити траєкторію розвитку фізичної культури у вузах, яка могла б забезпечити вищу якість учебного процесу, достатню рухову активність, зміцнення здоров'я студентів.

Аналіз теоретичних аспектів фізичної культури дозволяє визначити основні шляхи формування потреб, цілей, мотивів сучасної молоді у виборі різних видів фізичної діяльності. Реалізація нової стратегії фізкультурного виховання враховує свободу вибору форм фізкультурно-спортивної діяльності відповідно до особистих схильностей кожного студента.

Пріоритетним напрямком у підвищенні мотивації студентів до занять фізичною культурою і спортом може і має стати відмова від уніфікації та стандартизації навчальних програм вузів і створення можливо більшого числа альтернативних програм по кожному виду фізичної культури з урахуванням регіональних, національних, культурно-історичних традицій, матеріально-технічної обладнаності спортивних комплексів кожного конкретного вузу.

З вищевикладеного стає очевидним, що підвищення мотиваційно-ціннісного ставлення студентів до занять фізичною культурою і спортом буде ефективним, якщо запропоновані навчальні програми з фізичного виховання стануть враховувати запити і потреби студентів у сфері фізичної культури і спорту з урахуванням віково-статевих і соціально-демографічних особливостей. А одним з найважливіших критеріїв, що дозволяє судити про реальність даного освітнього

процесу, є досягнення особистістю такого стану, при якому реалізуються її індивідуальні та соціальні процеси з самореалізації [5, с.144-146].

Для реалізації відповідних параметрів моделей фізичного виховання доцільно провести реорганізацію процесу фізичного виховання за такими ключовими моментами:

- організація фізичного виховання на основі виду спорту;
- надання можливості студенту займатися обраним видом спорту;
- організація навчально-тренувального процесу;
- надання студенту можливості переходу із однієї групи в іншу;
- винос заняття за рамки обов'язкового учбового розкладу;
- обов'язкове виконання нормативів і тестів.

Починаючи з першого курсу, відповідно до рівня фізичної підготовленості, стану здоров'я та власного бажання студентів, рекомендуємо формувати різнорівневі спортивні секції за різноманітними спеціалізаціями, які доступні для конкретного навчального закладу.

Основне завдання програм за видовою спеціалізацією фізичного виховання полягає в тому, щоб забезпечити максимально продуктивну діяльність кожного студента, дати оптимальний руховий режим, повніше мобілізувати їх здібності та підвищити мотивацію до регулярних занять фізичними вправами, зокрема самостійних занять, оскільки насамперед самостійні заняття заповнюють дефіцит рухової активності студента, сприяють більш ефективному відновленню організму, підвищенню розумової та фізичної працездатності [8].

Про результати ефективності впровадження в навчальний процес видового фізичного виховання та розроблених пропозицій щодо зміни організації викладання фізичного виховання студентів можливо говорити за наступними показниками:

- підвищення відвідуваності практичних занять з фізичного виховання та використання активних форм навчання, що зумовлює підвищення ініціативності та активізацію пізнавальної діяльності;
- ефективність фізичного виховання студентів у вигляді сформованого стійкого інтересу до самостійного фізичного вдосконалення, що досягнута за рахунок цілеспрямованого формування ціннісного відношення до фізкультурно-спортивної діяльності;
- перевід жорстко регламентованого педагогічного процесу фізичного виховання студентів у площину особисто-орієнтованого за рахунок наявності умов вибору пріоритетів фізичного вдосконалення.

Реорганізація фізкультурної діяльності студентів, по суті, повинна стати основою відродження і розвитку масового студентського спорту.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах України, в процесі занять фізичним вихованням, які займаються в основному в відділенні кафедри фізичного виховання за програмою загальної фізичної підготовки, має ряд недоліків, які заважають покращенню фізичної підготовленості студентів. По-перше одним з головних недоліків на наш погляд є відсутність у студентів стимулу, інтересу для оволодіння ними вмінням виконувати вправи, які на думку студентів здаються їм не цікавими і малозначущими в процесі занять фізичним вихованням. По-друге недостатнє фінансування матеріально-технічного забезпечення вищих навчальних закладів України, а також низький рівень здоров'я студентської молоді.

Перспективи подальших розвідок у даному напрямі полягають в подальшому вивченні питань, щодо організації та змісту занять з дисципліни «Фізичне виховання», а також для удосконалення проведення занять з фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів різних регіонів України.

Література.

1. Безухов Д. М. Фізичне виховання студентів у вищій школі / Д. М. Безухов // Валеологічна освіта в навчальних закладах України: стан, напрямки й перспективи : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2006. – С. 40-43.
2. Вікторов В. Основні критерії та показники якості освіти. Вища освіта України. 2002. № 1. С. 54–59. 4.
3. Григорьев В. К. Физическое воспитание студентов: /В.К.Григорьев, Н.А.Третьяков //Теория и методика физического воспитания: учеб. /под ред. Т.Ю.Круцевич. – К. : Олимпийская литература, 2003. – Т. 2. – 321 с.
4. Канішевський С.М. Відтворення системи фізичного виховання студентів в Україні /С.М. Канішевський // Фізична підготовленість та здоров'я населення: збірник наукових матеріалів Міжнародного наукового симпозиуму. – Одеса, 1998. – С. 30-32.
5. Сакун Э.И. Построение учебного процесса по физическому воспитанию студентов в вузе: учеб. пособие /Э.И.Сакун. – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К°», 2011. – 208 с.
6. Современные технологии физического воспитания и спорта студенческой молодежи: материалы Всерос. конф. (16 марта 2011) /редкол.: Н. А. Красулина [и др.] – Уфа: Изд-во УГНТУ, 2011. – 269 с.
7. Трушкин А.Г. Педагогические основы инновационных технологий физического воспитания оздоровительной направленности. Диссертация ... доктора педагогических наук: 13.00.04. Ростов-на-Дону, 2000. – 586 с.
8. Allsen Philip E. Fitness for life an individualized approach. Madison, 1999. – 260 p.
9. Sandler D. Sports power / D. Sandler. – Champaign : Human Kinetics, 2005. – 244 p..
10. Ghosh A. K. Service Strategies for Higher Educational Institutions Based on Student Segmentation / Ghosh A. K., Javalgi R., Whipple T. W. // Journal of Marketing for Higher Education. – 2008. – Vol. 2 (17). – P. 238–255.